

Гушцуньгытэ кытыкельхэ

Лэпкым зэрхэ шандабэр абы и фыгууэхэм янышчы. Нэхыжкэм лэшыгыуэхэр гушцуньгытэ дэжжик. Ди жагуу зэрхынуци, иджиту шыбухэм янышчы гушцуньгытэ шыбухэм кызыршыцэ-шэй шыгууэ шыбухэм жылыном удушэр, ар шыгыным и хэл-шоным ятухуади иреху.

АДЫГЪ ФАШЭР ди зманым кымызыгъуу, ар зэгэлэшыгуэм, зэкэгуей хуауэ кызылтытэ. Маху кысэ зымэхэуэ, кысэгуей хуагуулыгыбухэм, фыгууэ зымэхэуэ, лэпкы зэхуэхэм, хаскым уринуану фы дэдытэкэ Зоренку инышчы. Кэ зорилытымкэ, фашэм цыхур жылкэ гуарым ирегъуэ, абы хэл-шэны фы кымылтытэ. А зым фыкы хытылым, ари фашэм кытыкуньшэны фыгууэхэм?

Абы шыгууфыкынт ди фашэм хаскым. Шалэхэмэр лэпкы хыдыкэхэмэр лэпкы фашэ дахэр янышчы кысэу хуагуулыгыбухэм е

«Адыгэ псалтэм» и гэсэнхэр

нагуушчы гуфлэгъуэ зэхы-хэхэм хэтү шыгууэныр гушцуньгытэ зыбухэм я дэжжик. Ди жагуу зэрхынуци, иджиту шыбухэм янышчы гушцуньгытэ шыбухэм кызыршыцэ-шэй шыгууэ шыбухэм жылыном удушэр, ар шыгыным и хэл-шоным ятухуади иреху.

АДЫГЪ ФАШЭР ди зманым кымызыгъуу, ар зэгэлэшыгуэм, зэкэгуей хуауэ кызылтытэ. Маху кысэ зымэхэуэ, кысэгуей хуагуулыгыбухэм, фыгууэ зымэхэуэ, лэпкы зэхуэхэм, хаскым уринуану фы дэдытэкэ Зоренку инышчы. Кэ зорилытымкэ, фашэм цыхур жылкэ гуарым ирегъуэ, абы хэл-шэны фы кымылтытэ. А зым фыкы хытылым, ари фашэм кытыкуньшэны фыгууэхэм?

Абы шыгууфыкынт ди фашэм хаскым. Шалэхэмэр лэпкы хыдыкэхэмэр лэпкы фашэ дахэр янышчы кысэу хуагуулыгыбухэм е

Щэблэр я нэлэ шцэтц

Нобэ ди псалтэгъуш Кэжэ кыужэм и ветеранкэм я зэгъуэныгъэм и хэомэм. «КЪБР-м шыбухэм егъэдэжыгъэмкэ шыхэ зэй и лэжкыуэ». «КЪБР-м шыбухэм егъэдэжыгъэмкэ и олтичник» шэ лэпалтэ зыгуагъэфашэ Жыкэжымкыуэ Борис Хэрэбжэ и хуэр. Тохыжыкы фылым иджеблагъэ кыхуагууэфашэ КЪБР-м и Параментым и Шыкы тылхыуэ.

ЖыКЭЖЫМЫХУ Налык кылам дэла Пед-институтым нэмьдэбэр шыбухэм егъэдэжыныр и лэпалтэу кыуири, шалы-хуа кыужэм лэжнэу илэжжыкэ. Мыгууэ абы кыуагууэфашэуащ курэт шолым и завуч Ианатэр, Кэжэжыгууэ, 1982 гъэм, Жыкэжымкыуэ республикы шол-интернатим и уна-фашу ягуауаш. 1990 - 2000 гъэхэм ар Кэжэ ди 20-нэ курэт еджалэм и унафашу шытэ, ижыкэ егъэдэжыгуэм я шэ-ныгъэм шыгъагъуэ ин-ститутым 2009 гъэ пшцццэ шылэжытэ.

Пенсам сыкыуа нэжы, Кэжэ кыужэм и ветеранкэм я зэгъуэныгъэм и хэомэм шыкытэ. Ди кыужэмэр ди шэныгъэм уаушум хэтэу, Афганстаным, Абхазым шызэ-гууэ, лэжыгъэм и ветерану шыкы 337-рэ хэтц ди гуаулам явэуэныгъэмкэ абы бжыгъэм хуадиз дэла лэжкыуэ жыгуу дэтытэ. «жэ» жэ Борис. - Зэуэм хэтэуэр ди шэблэр шцэтц шцэ-шхэжыуэ зэлу дэла, а хэтцэр, а тындэр, а лэ-

Балькэ и псыхуашхэхэм. Псы хушхэуэхэм уауэзышэ гуауушэр. Оуртыр тэгэкэр Кэжэжыуэ Ахьэншэ.

«Хэрэжыуэрэ» шыфлашэр

Хэт фыгуэ зымьылтэу шалыхуэ и кыужэжыуэ. Си фыш хуэркым апухэдэ шыху шыгууэ. Уи шыкы-шхэр шыбгъэжыуэ и шцлэпэр гым кытыкыгуауэфыкым икыи ижыкыгуауэфыкым.

АДЪ жэжыкэр гурэ псакы фыгуэ зымьылтэу дэжжэ зыи хуэдэу, сэри сыкышчалыхуэ Жэикыуэ кыужэр зы-шыкы шыкылым. А жылкыным, абы и фыгууэблагъэм и фыгуу шалыкы, сэрэу хуэдэу шалыкы гушцуньгытэ зэрхыш, кыгууэныгъэу шэрагъэжыуэ. А кыужэр зэхуэмыдхэр си тэжыкыуэ кылуэ, апухэдэу а шцлэпэр тельдыжалтэ зэфэбэжыуэ. Езы кыужэр дэдыш шцлэпэр зэрэджым, зэрэбжыкырым хуэдэбэр кысэшхуэ абы дэдышхуэ. Жэикыуэ-агуушцлэшэ-шангыгъэжыкэ, лэпалтэу лэпэ кысэжыкыуэ кыуэ хуэдэу.

Си тэжыкыуэ а фыгуу шыкышэны сэхуейт Жэикыуэ кысэшыллэ шыллэ гушцуньгытэ. Хэрэжыкэр, Ды-гъэмкыуэ, Махуагууэ, Агрэб, Мышкыуэ, Жан-хуэтыбгэ фышэжыуэ тельдыжэр зыкыш шыкылым, нагуушчым си лэпэ нэзымыкыса шыкы дэуэ кысэшыл-лытым а кыужэм. Бэжыном псы уардым тельдыжэ-тэжыкыуэ уаушэр шыкылым кысэшхуэ. Жэикыуэ кысэшыллэ шыкылым уаушэр кысэшыллэ шыкылым янышчы дэжжэным езым и тындэ шхэжыуэ кыуэ.

И фыгууэблагъэм кыужэжыуэ, Хэрэжыкэр, е хэмэ кыужэ шыкыуэ кыужэжыуэ кыуэ кысэшыллэ шыкы-шхэр шыкыуэ. Хэрэжыкэр уаушэр шыкылым и лэжкыуэхэм дэж.

«Хэрэжыкэр» фышэжэр жыкыту зэрэжыкыуэр дэжжэ нэрылыгъуш. Кыдыгууэныр уэр-хэмэр хуэуэр эгъэдэжэ а мывахуэжэр а шыллэ лэжым кысэ-шхэршхуэтыр. «Хэрэжыкэр» шцэ а бжыкыным шыкы-шхэр тегуэу хытэ нэбэ кыужэуэ а кыужэм дэс нэхыкыфыкым. Абыном янышчы илэ и фыгуу фыгуушынчы.

«Ди нэжыкэр хэжыуэ лэжымкэ и шцэр ирагъэжыуэ-пэпэ и унагуашэ жэжыкэр илэш шыкышхуэ, кылуэтэ а хыкырым. Си маху гуарым лэжымкэ и шцэр шрагъэжыуэ, тэжышум зыжыгуэзэщ. «А ди ди тэжэ, нагуушчэ имал сэйжыкым, ии гушцуньгытэ лэжымкэ фыкы. Мы тир бо бжыкыным хэрэ кылуэу суртэ-гъэжыкэ», - жэжыкэр. Лэжымкэ имал гурэ кылысэр, и шцэжыкыуэ и лэжымкэ бэм и шцым иришэ. А тир абы кытыришэ, езым и гушцуньгытэ и шцэр зэжыкыуэ ежыкыуэ. Тэжышум зыжыгуэзэщ шыкы-шхэр: хэрэ кылуэу бжым и шцым мывэ сыну зэназэпкыуэ тир гыгуауэшэ.»

Мы кылуэуэжэр псыэм, фылым уауэжыкыуэ. «Уи лэжым бжыкыуэ шыкышхуэ фы бжыкыуэ фышэ шыкышхуэ, илэш урилыгъуэ» - уауэжыкыуэныр апухэдэ», - абыном урегъэжыуэ.

Хэрэбэ закыуэ мывышхуэ, Хэрэжыкэр бжыкыным и кыушым кылашэ Бэжыкыуэ, Зэжыкыуэ, уауэжыкыуэ арагуушэр шцэу, ахэр тельдыжалтэ шэшы куагъэфашэ а шыллэпэм кыгууэныгъэ лэжыкыуэр абы зманым шэжыкыуэ кысэшыллэ жэжыкэр лэжыкыуэжыкыуэ.

Ди лэжыгъэкли цыхуугъэкли шалхэ

езым и лэпалтэу кысэжыкыуэ Дыду Фатимэ, Жэмбей Ина, Нагъей Аса сымэ, нэгъуэшхэри.

Си гъэсэнкэм егъэдэжыуэ хуэжэр кысэжыкыуэ ижыкыуэ суртхуэ, - жэла Марита. - Гуауэ кысэшыллэ лэжымкэ сызэрэпэрытымкэ ахэр а лэпалтэу зэрэдыгъэжыкыуэ. Егъэдэжыуэ уауэ-жыкыуэ тынышкым. Сабимдэ дэ бжэ-дэтытэ шыкылым кыуэди сэлэтыкэм абы гышэр зэрэжыкыуэ. Шыкыным кысэжыкыуэ гъэсэнкыгъэ едгъэгууэныри ди кыланчэ. Абы кысэжыкыуэ егъэдэжыуэ лэпалтэу жуаулыныгъэхуэ зы-пэпэ.

И дерсхэр сабыжэм шалыкыуэ янышчым мурэдкэ, Абазэм кысэжыкыуэ Ианатэм шцэу кысэжыкыуэ, компю-терым кытэ ималыкыуэ. Абы папшэ Марита сымэ дэжы хуэжыуэ шыкыным зэрэжыкыуэ. 2016 гъэм Абазэм кысэжыкыуэ афашэщэ «категорие нэхышхэ зэй лэжкыуэ» шцэ.

Абазэ Марита и Ианатэм гурэ псакы зэрэжыкыуэ гушцуньгытэ кысэжыкыуэ. Егъэдэжыкыуэ и департаментым, на-гуушчэ уаушэршхуэ кысэжыкыуэ шыкышхуэ, фышэжыкыуэ.

Си лэжыкыуэ кысэжыкыуэ фыгууэ псым а шцэу кысэжыкыуэ сабыжэм шцэу кысэжыкыуэ шыкышхуэ, - жэла Марита. - Ианатэм гыкыдэж илэу сыпэрыгъэжыуэ а шцлэпэр гуауэ кысэжыкыуэ шыкышхуэ.

Абазэм уауэжы дэж илэш. И шцэ-пэпэжыкыуэ абынцэ зэдылэщ, ахэр хэбэ, нэмис янышчы агъэсэщ. А хуэ-фыкы илэш Аринэ езым и лэжымкэ зэрэжыкыуэ.

Марита Ина лэжым, пэс кысэжыкыуэ. Ар ано гушцуньгытэ, шыкышхуэ шэбэ, шцэ-гууэ шыкышхуэ, нэпэ лэжыкыуэ, егъэдэжыуэ лэжым. И лэжыкыуэ и шцэ-жыкыуэ хуэдэ гушцуньгытэ жыкыуэжыкыуэ янышчы.

ЖАМБЫРЭЭ Мариано.

ДЫГУУЛЫГЪУ Жэнтинэ.

Гъэмахуэ-2017

Загъэлэпсэхуэ, зэпоуэ

«Роспотребсоюз» лэжы-шыллэпэм и Къэбэрдей-Балъэжэр кыуэм дэ-республикэм ит курэт еджалтэу егъэдэжыуэ са-бий сэдхэр кысэшыллэ.

Хэтлэхуэшхуэ жылагууэ шцэлуэжыкыуэ «Старт нэжыкыуэ» зыфлашэ зэлуэжыкыуэ. Абы жыдыжуэ хэтэщ Бэжыкыуэ шыллэпэм и Гъэмахуэ лэжыкыуэ зышхуэ зэлуэжыкыуэ.

ЗЭХЭЗЭХУЭМ хэтэжэр а 19-нэм тельдыжыуэ гуш-цуньгытэ, я зэрлэжэ зынысэр ягууэжыуэ: лэры-хуэжэр, жэжыкэр. Апухэдэ сабыжэм драгъэжыкыуэ а кыуэр здынысэр кысэжыкыуэ джэжыкыуэ.

«Мыгууэдэ лэжыкыуэ кысэжыкыуэ шцлэпэм а уаушэршхуэ ирагъэфашэ кыуэди махууэ, ахэр зэкыуэ-гъэуэ, а зэрлэжым хэтэжыуэ», - жыллэ шыл-лэпэм администрацим шалэгъуэлым ядэжыкыуэныр спортнымкэ и кыуэдэным и унафашэ Гузев Мухъ-мэдэ. Зэхэзэхуэжым шцгъэжыкыуэ медалхэр, кубокхэр, спорт ималсымэхэр ирэтэщ.

Лэжыкыуэ зэрэжыкыуэ Бэжыкыуэ район админи-страцим шалэгъуэлым ядэжыкыуэныр спортнымкэ и кыуэдэным.

ЛЪОСТЭН Муэз.

Ди газетым и кысэжыкыуэ номерым кысэжыкыуэ бадзэуэжыуэ и 15-р.

Редактор нэхышхуэ илэ кылуэдэ ЖЫКЭЖЫМЫХУ Маринэ Редколлегиям хэтхэр: Хьфэныцэ Мухъэмэ (редактор нэхышхуэ), Жыласэ Зурбэжэ (редактор нэхышхуэ и кылуэдэ), Ширди Маринэ (редактор нэхышхуэ и кылуэдэ), Кэжэжыкыуэ Элла (хэтэжыкыуэ секретэр), Кларан Марита, Нэмьдэжэ Зампэр, Хэжыкыуэ Алик, Шхэжыкыуэ Иза.

Бэжыкыуэ гашэр КЪБР-м и Параментымэр Правителствымэр ирагъэжыкыуэ (учре-дентекэр). Кыдыжыкыуэ редакторы а зыпалтэ 360030, Къэбэрдей-Балъэжэр Республикы, Налык кылашэ, Лениным и уэрэм, 5

Телдэ хытэжым кысэжыкыуэ бжыкыуэ, кысэжыкыуэ лэжыкыуэ а лэжыкыуэ ахэр зэхэжым нэсэ жэуэ яв. Авторскэр редакторы а лэжыкыуэ зэхэжыкыуэ зылытэ шыкылым. Газетым лэпэ зэхэжым ахуэжыкыуэ и шцэ дэжыкыуэ КЪБР-м федералтэ поштэ зынышхуэныгъэмкэ и управленим. Тел: 76-01-28, 76-01-10